

Bürokratik hukuk ilginç bir *canlı*. İçine dahil oldukça böyle bir mekanizmadan insanların nasıl olup da adalet beklediklerine şaşar oldum. *Adalet* diye bir kavramın varlığına, birkaç sene bu bürokrasiyle uğraşmış hiçkimsenin inandığını sanmam. Ortada bir mekanizma var, bunun çeşitli kuralları ve yaptırımları var, büyük ve hantal bir makine ve bunu bazı durumlarda kullanabiliyorsunuz. Diyelim adam memursa ve borcunu ödemediyse, bunu ondan almanın imkanı var. Ancak pek çok durumda makinenin işleyişini biliyorsanız, ondan kaçma yolları da mevcut. Bürokratik sabrınıza kalmış, yeterince sabırlı iseniz, bir davanın peşinden yıllarca koşturabilirsiniz.

Bürokrasi adalet üretebilir mi? Bana bu giderek imkansız gelmeye başladı. Bürokrasinin temel vazifesi yazılı ve imzalı kağıt üretmek. Bu kağıtlardan adalet tecelli eder, bir şekilde doğruyu bulmaya yardımcı olur mu? Karar vermesi basit durumlar dışında kimsenin kararlar konusunda ikna olabileceğini sanmam.

Adalet anlayışımızın değişmesine mi ihtiyaç var, yoksa adalet diye bir şeyin olmadığını kabul edip, *post-adalet bir anlayış* geliştirmeye mi? Bu bürokratik makine dünyamızın bir parçası, kağıttan üretilmiş bir Leviathan ve bunu yok etme imkanımız yok. O halde adaletin olmadığını kabul edip, bu makinenin nasıl kullanılacağına ve onun *ürettiği* insan tipine geleceğine bakmak daha iyi.

Bürokratik sabırlar dilerim.